

Bayer Zsolt: Döbbenetes történet

2019 december 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Trianon századik évfordulója közeledik. Ebbe is gondoljanak bele, amikor végig olvassák ezt a döbbenetes történetet.
Trianon századik évfordulója közeledik. Ebbe is gondoljanak bele, amikor végig olvassák ezt a döbbenetes történetet. S persze abba is, mi történne, ha nálunk kellene ilyen kálváriát járnia bármely kisebbségi állampolgárunknak. De most nem lesz botrány.

Brüsszel befogja a pofáját, a nagy jogvéd? képvisel?k befogják a pofájukat, éppen úgy, mint amikor a románok sértik meg naponta a magyarok jogait. És a független, nagyszer? sajtónak becézett Frankfurter A. Z. cím? német szartenger hosszú cikket ír a kifogástalan román jogállamról, mialatt éppen felszámolják a marosvásárhelyi magyar nyelv? orvosképzést. Mert azt lehet. Azt is lehet. És meg lehet büntetni a polgármestereket, akik használják a magyar szimbólumokat, és meg lehet hurcolni ezt a szlovák-magyar hölgyet is.
A Nyugat meg kussol, és bennünket vegzál.
Istenem, mennyire gy?löletesek ezek a farizeus, hazug, becstelen, ócska, szar brüsszeli szarjankók, meg az összes ugyanilyen nyugati senkiházi. Nem hogy kedvelni, de elviselni is lehetetlen ezeket.

„Az igazság egyértelm?en a magyaroké”

Hogyan reagál az egyszeri szlovák muzeológus, ha rádöbben, hogy egész életében központosított hungarofób agymosás áldozata volt? Interjú Zuzana Falathovával

Nem tipikus felvidéki történet Zuzana Falathová – vagy ahogy bemutatkozik, Falath Zsuzsi – története. A negyedrészt magyar, ám err?l húsz évig semmit sem tudó lányt a szlovák történelemszemlélet fokozatosan leleplez?d? hazugságai és a nacionalizmus ábrándította ki Szlovákiából – az igazságkereséséhez a kezd? lökést pedig magyar párja adta meg. Zsuzsival, Pozsony Városi Múzeumának legújabb kori történelem kurátorával Budapesten találkoztunk.

– Babucs Zoltán, akivel a Felvidék 1938-as visszacsatolásáról szóló könyve somorjai bemutatóján találkozott, azt mondta nekem, hogy ön szlovák – a neve mégis magyar.

– Igen, negyedrészt, a nagypapám révén tényleg magyar vagyok, de err?l húsz évig a családban szó sem esett – bár hogy csak negyedrészt, abban nem lehetek biztos, hiszen a területen igen kevert a népesség. A család aranyosmaródi ágából származó Benkovics Károly például Budapesten volt f?erd?mérnöki tanácsos. Nagyszombatban születtem, Farkashidán nevelkedtem – nagypapám még magyar gimnáziumba járt Érsekújváron, s?t az ? nagyszülei nem is tudtak szlovákul. Én meg nem hallottam magyar szót a családban. De a párom, aki magyar, mondta, hogy ez egyáltalán nem ritka itt, a Felvidéken.

– Mikor kezdett érdekl?dni a magyarok iránt?

– Bár a szlovák iskolában is csak arról tanultunk, hogy a magyarok ezer évig hogyan nyomták el a szlovákokat, engem mindig érdekelt a múlt. Gy?jtöttem mindenféle régiséget: jelvényeket, kitüntetéseket, régi dokumentumokat, újságokat, könyveket, fényképeket, s?r?n jártam a levéltárakba. Jelentkeztem a pozsonyi Comenius Egyetem muzeológia szakára, s Pozsonyban is folytattam a gy?jtögetést, így találkoztam a barátommal, akinek ott van régiségkereskedése. Az ? ajánlására olvastam egy könyvet a magyarok második világháború utáni kitelepítésér?l, ami nagyon megrázott, s kés?bb fokozatosan kiderült számomra, hogy sok mindent ferdítve vagy sehogyan sem tanultunk a történelemórákon.

– Nem tanultak a kitelepítésekr?l?

– Nem. A németekér?l egy kicsit, de azt meg ugye a csehek csinálták, abban a szlovákok vétlenek… Kés?bb, már az egyetemen végeztem egy kérd?íves kutatást is err?l, magyarok és szlovákok körében. A magyarok féltek róla beszélni, a szlovákok meg nem tudtak a dologról, s nem is akartak tudni – a huszonötb?l ketten reagáltak nyitottan az új ismeretekre. Kés?bb, ahogy egyre több mindent megtudtam, egyre inkább láttam, mennyi hazugságot tanultunk a szlovák-magyar történelemr?l.

– Nyilván mindenki kicsit a saját szájíze szerint interpretálja a dolgokat…

– Szerintem szinte száz százalékig a magyaroknál van az igazság. A szlovákok totális hazugságot interpretálnak a mai napig, és nagyon csalódott voltam, amikor erre rájöttem. Ha legalább igyekeznének egy kicsit közelíteni az álláspontjukat a valósághoz, és felel?sséget vállalnának a múltbeli dolgokért, lenne esély megbékélésre, és

kialakulhatna valamiféle partneri viszony.

– Nem is lát erre irányuló szándékot?

– Eleve a magyarok és szlovákok között tabutéma a történelem a mindennapokban. Irritál, hogy szlovákokkal, akárhány diplomájuk is van, nem lehet err?l beszélni, s van az a szint, ahol már meg sem hallgat, akárhány diplomája is van az illet?nek. A közoktatással nagyon sok szlovák emberbe beleoltják az ellenszenvet a magyarok iránt – sok szlovákkal beszéltem, akik mondták, mennyire utálják a magyarokat, de nem nagyon volt rá érvük, hogy miért. Legfeljebb sztereotípiákat mondtak: a magyarok nagykép?ek, fennhéjázók, elnyomtak minket, satöbbi.

– Ha a tankönyvek szerint a szlovákok az ?slakosok az egész országban, mégis mi a magyarázatuk arra, hogy ennyi magyar él délen?

– Arról is van mindenféle teória: betelepítette ?ket Horthy és hasonló meredek dolgok. A Felvidék déli részének visszacsatolásáról van ugyanakkor emlékük, a nyolcvanadik évfordulón két szlovák barátom is posztolt, hogy sosem feledik a „magyar megszállást” – ez egyébként újabb feketepont a szemükben, hogy a magyarok ünnepelve fogadták a bevonuló Magyar Királyi Honvédséget. A turócszentmártoni nagygy?lés századik évfordulóján volt egy nagyobb állami ünnepség – ekkor mondta ki a Szlovák Nemzeti Tanács az elszakadást Magyarországtól –, és nem értették, hogy a magyaroknak ez nem ünnep, hanem gyásznap. A páromnak azért segítettem ennek megfelel?en berendezni a kirakatot, amit egyesek be akartak törni, még fenyeget? telefonokat is kapott miatta.

– A cseheknél pedig állítólag egyre er?sebb a nosztalgia az egykori Osztrák–Magyar Monarchia irányába, a szlovákoknál nincs ilyesmi?

– A liberálisabb szlovákok egy része az els?, azaz a két világháború közötti Csehszlovák Köztársaságba vágyódik vissza, a másik oldal viszont az 1939 és ’45 közötti klerikofasiszta Tiso-féle önálló szlovák állam felé kacsingat. Olyannal nem találkoztam, aki a Monarchiára pozitív el?képként tekintene, bár a barátom állítja, hogy ismer több ilyet is, de bennük is inkább Habsburg-nosztalgia ez, s amint a magyarok szóba kerülnek, már elhatárolódnak. Regionális identitás sincs, a Visegrádi Együttm?ködésr?l is csak azok hallottak, akik aktívan foglalkoznak a politikával, a magyarokra nem divat szövetségesként gondolni.

– Milyen volt ebben a környezetben rádöbbenni a származására, vagy épp el?állni azzal, hogy magyarszimpatizáns?

– Rendkívül furcsa érzés volt, s egyben nagy meglepetés is. A környezetem eléggé idegenkedve fogadta. Komoly támadások értek a legközelebb állóktól is, az egyik legjobb barátom például lenemzetárulózott. Vagy éppen egy régiségbörzén kérdezett rá a származásomra undorral a hangjában egy id?s szlovák néni, amikor meglátta a piros-fehér-zöld karköt?met. Bár ez utóbbi nem t?nhet valami szörny? támadásnak, nekem nagyon rosszul esik az ilyesmi. De elég keményfej? vagyok, s amióta tanulmányoztam a magyar történelmet, rádöbbentem, hol az igazság. Budapestet már csak régiségkedvel?ként is jobban szeretem Pozsonynál, szebbek és nagyobbak a régi épületek, meg több is van bel?lük. A barátom rokonsága miatt évente úgy ötször megfordulunk itt, karácsony tájékán, meg Szent István-napkor is. A fürd?ket is nagyon szeretem. Most egyébként sok magyar barátom van, ?k nagyon jó emberek, örülnek nekem, és nincs a részükr?l semmilyen nyomás, hogy így vagy úgy legyek magyar, rám van bízva, milyen mélységében kutatom fel vagy azonosulok a saját gyökereimmel. Szokták mondani, a szlovákok és a magyarok tejtestvér népek, sok a hasonlóság, de azért érzek különbségeket is: a magyarok alapvet?en szívélyesebbek, vendégszeret?bbek, a szlovákok zárkózottabbak, frusztráltabbak.

– Hogyan fogadták a munkatársai ezt a nem mindennapi hozzáállást? S egyáltalán, milyen egy másik igazság ismeretében egy szlovák múzeumban dolgozni?

– Szakmailag elismernek, de elég bizalmatlanok, a magyar nyelv pedig maga a vörös posztó. Még az egy szem magyar kollégan?mnek is túl sok volt a lelkesedésem, most már ? is szlovákul szól csak hozzám, mintha félne magyarul beszélni. Egyébként sokan titkolják a nyelvtudásukat vagy a származásukat, és ez valószín?leg a népszámlálásban is megmutatkozik. Ami a múzeumot illeti, sokszor tapasztalok felháborító dolgokat, például most volt százötven éves az intézmény, szép kiállítást is berendeztek, de minden csak angolul és szlovákul volt kiírva, holott magyar és német magánemberek gy?jteményéb?l és pénzéb?l alapították a múzeumot, s a „korabeli” divatbemutatón az els? csehszlovák id?kb?l való ruhákat mutogattak. Mondjuk a f?téren legalább a német múltat elkezdték elismerni, de a nyelvtörvény miatt hatalmas büntetés jár egy magyar billboard-ért, miközben senkit sem

zavar, hogy a dolgok nyolcvan százalékban angolul vannak kiírva. Nagy erkölcsi dilemmám, hogy most készül egy kiállítás az els? Csehszlovák Köztársaság megszületésér?l, Trianonról, Pozsony elcsatolásáról, s hogy ebben úgy kell részt vennem, hogy nem állíthatom vagy írhatom ki, amit szerintem ki kellene.

– Mindent egybevetve, mik a távlati tervei?

– Szeretnék foglalkozni az igazság feltárásával és bemutatásával, de félek attól, hogy a múzeumban erre nem lesz lehet?ségem. Egyszer majdnem elbocsátottak, mert a Tiso-korszak alatti pozsonyi kiállításokról, múzeumokról és a kulturális életr?l azt mertem írni, hogy az állam er?teljesebben támogatta a kultúrát, és min?ségibb volt a városban a kulturális élet, mint akár most, akár az els? csehszlovák id?kben – s egyébként a magyarüldözés sem volt olyan elterjedt, mint kés?bb. Ekkor tanultam meg, hogy a múzeumban csak a hivatalos állami politikai vélemény jelenhet meg. Ezért inkább jelenleg a személyes életemben élem meg a magyar köt?désem: meg akarok tanulni tökéletesen magyarul, hogy magyarul beszélhessek a nagypapámmal, a rokonaim egy részével, a barátaimmal és a párommal is. Öt éve tanulom a nyelvet a pozsonyi magyar intézetben, ahol nagyon kedvesen fogadnak, de ?k is tabuként kezelik a történelmi témákat. Amikor például a szokásos, hétvégére vonatkozó kérdésre elmondtam, hogy láttam a Trianon rockoperát, nagyon idegenkedve fogadta a tanár. Talán jó lenne kicsit visszavenni ebb?l az önreflexióból.

– Ha egy tanácsot adhatna a szlovákoknak, mit üzenne nekik? S mit a magyaroknak?

– A szlovákoknak azt, hogy tanuljanak meg magyarul. Hogy olvassanak magyar történelmi témájú könyveket, vessék össze azzal, amit ?k tanultak, s a kett?b?l vonják le a konzekvenciát. A magyaroknak pedig azt üzenem, hogy ha a Kárpát-medencén belül bárhol járnak, mindenhol érezzék magukat otthon: Felvidéken, ?rvidéken, Erdélyben, Délvidéken és Kárpátalján is. És ne feledjék el, hogy a történelem nem állt meg most, annak a kereke tovább forog.

A folytatás...

Kiforgatták a pozsonyi muzeológus szavait

Szlovák felháborodás

Nem viszályt akart szítani a magyarok és szlovákok között, hanem barátságos beszélgetést folytatott, csak aztán a szlovák média átpolitizálta, az Aktuality.sk pedig a kontextusból kiragadva használta fel mondatait – mondta el Zuzana Falathova pozsonyi muzeológus a Ma7.sk hírportálnak a lapunknak adott, nagy visszhangot kiváltó interjúja kapcsán, amely miatt azóta elbocsátással fenyegeti a munkaadója.

A muzeológus elmondta: a szlovákoknak bocsánatot kellene kérniük a felvidéki magyaroktól a kitelepítésekért, a jogfosztásokért, és szembe kellene nézniük az igazsággal, le kellene számolniuk a történelmi mítoszok tényként oktatásával, és nagyobb hangsúlyt kellene fektetniük az ország múltját meghatározó magyarok és németek érdemeinek elismerésére.

Forrás: Bádog - Bayer Zsolt blogja

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló